

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОДІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

РІК ІХ.

Ч. 153 (1049).

ЧЕТВЕР, 22. ГРУДНЯ 1927.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, DECEMBER 22nd, 1927. No. 153 (1049). VOL. IX.

ВДОВА СУН ЯТ-СЕНА ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ РОЗРИВУ З С.Р.С.Р.

Вислала до Чан Кай-Ши телеграму з Москви, в якій каже, що заповіт Сун Ят-Сена вимагає тісної кооперації з Радянським Союзом.

ШАНГАЙ, 19. грудня. — Нанкінський націоналістичний уряд повідомив, що в Російському сегменті, що воні негайно забралися звідти. Повідомлення про вигнання дістали службовці радянського консульства, урядники радянського банку, члени добровольчої фльоти та інші. Консулярні урядники є майже під арештом.

Чан Кай-Ши, провідник націоналістів, отримав протестативну телеграму від вдови Сун Ят-Сена, що є сестрою його жінки. Вдова основника Кумінтану називає розрив між Китаєм і Радянським Союзом самобичством. У своїй телеграмі вона каже, що заповіт її чоловіка, основа Кумінтану, вимагає тісної російсько-китайської кооперації.

В КАНТОНІ СТРАЧЕНО 700 РОБІТНИКІВ.

ГАНКОВ, Китай, 19. грудня. — Звідомлення з Кантону кажуть сьогодні, що у відплату за комуністичний переворот праві Кумінтанці стратили в Кантоні 700 радикалів, вкюдочачи 70 в'язів з підтриманим волоссям.

КАНТОН, 19. грудня. — Довідано сьогодні, що в одній групі страчено тут 600 Китайців, запідозрених, що вони були комуністами. Щоб стероризувати населення й викликати загальний анти-радянський настрій, влада правих націоналістів продовжає здавлення комуністичної діяльності й ексекують китайських комуністів. Офіційні жужирецькі звідомлення кажуть, що заступник радянського консула був також страчений. Відбувається переселення Китайців до Гонконгу. Двіста тисяч людей вже виїхали туди з Кантону.

КАМЕНЬСЬКИЙ, РАКОВСЬКИЙ І РАДЕК ВИКЛЮЧЕНІ З КОМПАРТІЇ.

П'ятнадцятий конгрес Всесоюзної Комуністичної Партії в Москві виключив 75 провідних опозиціоністів.

МОСКВА, 18. грудня. — На нинішній сесії 15-го конгресу Всесоюзної Комуністичної Партії одностайно виключено з партії 75 членів опозиції.

Між виключеними цим разом є Карл Радек, Лев Б. Каменів і Христин Раковська, бувши голова Ради Народніх Комісарів У.С.С.Р. і бувши радянський посол до Великої Британії в опісля до Франції, якого відкликання до маганс французький уряд. Лев Троцький і Григорій Зінов'єв були виключені попередньо.

Опозиція уступила вже була зі свого непримиримого становища й готова була цілком скапітулювати, однак конгрес, знаючи з минулих років, що опозиція вже кілька разів зловала свої обітниця, не взяв під увагу її пропозиції й виключив усіх її чільних членів.

КОМУНІСТИ НЕ ПРИНЯТО ДО ПАРТІЇ ПРАЦІ.

МОНТРЕАЛ, 19. грудня. — На річний конвенції квебекської секції Канадської Партії Праці, яка щойно тут закінчилася, відкинено апликацію комуністів, щоб їх поновно прийняти до партії. Апликацію відкинено 56 голосами проти 20.

АМЕРИКАНСЬКА РОБІТНИЧА ДЕЛЕГАЦІЯ ВИЇХАЛА З С.Р.С.Р.

МОСКВА, 12. грудня. — Сьогодні виїхала з Москви до Злучених Держав делегация американських трейд-юній, що через п'ять тижнів перебувала в Радянським Союзі. Делегация складається з 24 осіб, які називають себе симпатиками Радянського Союзу. Вона відноситься прихильно про відносини в С.Р.С.Р.

Члени делегации подорожували малими групами по Радянським Союзі та пригладалися життю радянських робітників і промисловим заведенням у Москві й Ленінграді, в околицях Баку й на Україні, а також відвідали вугільні копальні в Донбасі.

Вони заявили, що повернувшись до Злучених Держав, будуть працювати над радянсько-американським зближенням і над визнанням Радянського Союзу Злученими Державами.

Подібний звіт має видати в середині грудня комітет американських жінок, що утворився для студювання положення радянського жіноцтва й повернув недавно з Москви, де брав участь у конгресі радянських жінок.

ПРИЗНАНО ПІДВИШКУ ДЛЯ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ.

ДЕНВЕР, Колоредо, 18. грудня. — Спеціальна арбітражна рада признала сьогодні підвишку платні на 30 і 35 центів денно для більше як 150,000 палачів і машиністів на 54 залізничних лініях.

Рада, котрої головою був Гесет П. Борк, нараджувалася більше як 12 годин і признала три з п'ятьох домагань, зроблених брацтвом залізничних робітників.

НА ФРОНТ ДО БОРТЬБИ З ГОЛОДОМ НА ПІДКАРПАТТЮ!

Акція Головного Робітничо-Селянського Комітету Допомоги Жертвам Повіні спинена львівським поліцією.

Дня 23. листопада ц. р. вранці прийшла поліція до помешкання Головного Робітничо-Селянського Комітету Допомоги Жертвам Повіні у Львові, вул. Ленартовича ч. 23, і по майже цілоденній ревізії усюго, що находилося в локалі, забрала всі книжки, кореспонденції, звіти, записки, що відносились до заповомого акції.

Рівночасно поліція передала ревізії в помешканнях усіх членів Гол. Роб-Сель Комітету, що находяться у Львові, після чого на поліцію при вул. Казимирівській були забрані тов. Д. Вербовий, М. Дурделла, І. Калитинський, П. Крайківський, Ольга Пристай, Ст. Рудик, П. Ступ, Ф. Шмаль та Ів. Хаба. Після переслухання усіх випущено на волю. Нюдому з тих членів Комітету, у яких перераховано ревізії, не подано писемного доручення на ревізії, нюдин не знав, чого його тягнуть на поліцію. Дюперва при переслуханні виявилось, що це все в зв'язку з Головним Роб-Сель Комітетом.

На другий день, себто 24. листопада, було покликано трьох членів Гол. Роб-Сель Комітету П. Крайківського й Францішка Шмала, заступників Голови, та М. Дурделу, секретаря до Дирекції Поліції у Львові і тут їм прочитано резолюцію Дирекції Поліції у Львові, якою забороняється дальшу акцію Головному Роб-Сель Комітету Допомоги Жертвам Повіні на тій підставі, що Комітет не має дозволу на свою роботу від львівського воевідства. Проти розпорядження Дирекції Поліції у Львові вільно вносити впроту 14 днів рекурсу до воевідства у Львові. Присутні члени Гол. Роб-Сель Комітету заявили, що вносять рекурсу проти рішення львівської поліції.

Ось так допомогова акція Головного Робітничо-Селянського Комітету Допомоги Жертвам Повіні припинена поліцією у Львові.

Селяне й Робітники західно-українських земель! Ставайте ще з більшою енергією і завзяттям до боротьби з голодом на Підкарпатті! Зедуйте профспілки, "Просвіти", кооперації, "Луки", "Соколи" для боротьби з голодом!

Трудящі всієї Польщі, Радянської України, Америки й Канади! Продовжуйте свою працю для боротьби з голодом на Підкарпатті. Ведіть дальше боротьбу за робітничо-селянську єдність, за робітничо-селянський уряд у всіх краях! ("Наше Слово.")

Політичні процеси.

В найбільшому часі відбувається у Львові кілька політичних процесів. В січневій календці відбується судовий процес проти обвинувачених в убивстві львівського куратора Собіньського. На лаві обвинувачених засяда 17 осіб.

В Кракові ведеться розправа проти кравців Д. Кірайха і Я. Бушнера та швейця Л. Шніцера, обвинувачених в контрабанді комуністичної літератури на терені повіту Хшанів.

У Вильні вже на викінченню приготування до процесу проти провідників Білоруської Громади. Ню лаві обвинувачених засяда 58 осіб.

Політичне вбивство у Львові.

Дня 21. листопада ц. р. прийшло до помешкання Михайла Гука, бувшого студента тейного університету, двох незна-

них людей і там до сплячого Гука дали сім стрілів з револьвера. Замах має політичне тло. Мала-б це бути підста за його провокаторство. Гук находиться в грізному стані.

Кілько було страйків у Польщі в 1926 році. Міжнародне Бюро Праці подає, що в 1926 році було в Польщі 583 страйків в 2,681 вартатах праці з 143,881 робітниками, в котрих втрачено 1,382,133 робочих днів. Найбільша кількість страйків припадає на промисловість текстильну, бо 127 в 480 підприємствах з 45,585 робітниками і втрачено 686,586 днів праці. Страйки ведуться переважно за підвищення платі, рідше мали характер політичний. 395 страйків з 83,998 робітниками були виграні в цілости або в часті, а 175 страйків з 48,175 робітниками були програні.

Зріст безробіття в Польщі. Після даних державних урядів посередництва праці, тижневий звіт з ринку праці за час від 5. до 12. листопада виказує 120,222 безробітних, в тому числі 31,519 жінок. В порівнянні з попереднім тижнем число зареєстрованих безробітних збільшилося на 2,226 осіб.

КОРЕЙЦІ ВІДПЛАЧУЮТЬСЯ КИТАЙЦЯМ.

ТОКІО, Японія, 17. грудня. — Делегация з Сеюлю каже сьогодні, що Корейці вбили 20 Китайців і знищили 30 колегій у Чемульпо у відплату за переслідування Корейців Китайцями в Манчжурії.

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ПЕНСІЮ ДЛЯ СТАРЦІВ.

Манітобський провінційний уряд рішив внести в парламенті законопроект в справі пенсії для старців. Законопроект буде вложений згідно з федеральним проектом, що вже зівас ухвалений. На підставі законопроекту пенсія буде вносити \$20 на місяць і її одержуватимуть особи, що мають 70 років і більше. Аплікант мусить бути британським підданним і мусить замешкувати в Канаді 20 років і в Манітобі 5 років. Половину кошту пенсії буде покривати федеральний уряд згідно з ухваленим законопроектом у федеральнім парламенті.

Законопроект буде внесений на сесії, що збереться наново 16. січня 1928 року.

В ДРОМГЕЛЕР УБИТО УКРАЇНСЬКОГО МАЙНЕРА.

ДРОМГЕЛЕР, Алта., 17. грудня. — Тома Бурак, що працював у майні Стар, був убитий в п'ятницю в полудне відомком скалі. Він згинув на місці. Бурак був Українцем, мав 35 років і був самітний.

О. ЛЮБИЛЯНСЬКА ПРОТИ "КОЛІ-НАУК. ВІСТНИКА".

Україна готується відсвяткувати 40-літній ювілей літературної творчости Ольги Кобилянської. Видавництво "Рус" розпочало видання повної збірки творів письменниці. Це виданництво одержало від Кобилянської цікавого листа, в якому остання категорично заперече своє співробітництво в журналі Д. Донцова "Літературно-Науковий Вістник" і запевняє радянських друзів, що вона нічого спільного не хоче і не може мати з такою публікою, як Д. Донцов та його компанія.

ВІДНАГЛЕНО СПАЛЕНІ ТІЛА 36 ДІТЕЙ.

КВЕБЕК, 18. грудня. — Дютепер віднаглено спалені тіла 36 дітей, що знайшли смерть підчас пожеги міщового католицького сиротництва. Крім цього 14 дітей є ще загубленими.

ВЕЛИКЕ ЗИМНО В ЕВРОПІ.

З Лондону повідомляють, що Європу навістило велике зимно, якого не памятають від 1895 року. Місяцями впали великі сніги. Кажуть, що в наслідок зима згинула поверх 20 осіб. У центральній і пюдульній Європі сніги й морози стримали на деякий час залізничний рух.

РЕЛІГІЙНА ГРИЗНЯ.

Щоби відвернути увагу мас від бід, нужди й визиску та щоби скерувати їх увагу кудиінде, на Закарпатті піддержується релігійну боротьбу ненаде в середовищних часах. Причому чеський уряд бере в ній активну участь, використовуючи її для своєї ціли.

Помимо того, що конституція демократичної республіки гарантує свободу віри, жандарми по наказу своїх команд розганяють людей в часі молитви. Так сталося 23. жовтня ц. р. в Краснім Броді коло Межиляборчі, коли православні пішли на швинтар.

По селах йде боротьба за церкви між православними й уніятами. В новопобудованих православних церквах закупається відправляти, а жандарми стережуть, щоби люди не заходили до них.

ЗАЯВА ПРЕМ'ЄРА КІНГА З ПРИВОДУ ВИСТУПУ ЕП. ФАЛЛОНА.

Як відомо вже нашим читачам, сер Генрі Торнтон, президент канадської національної залізниці, їздив недавно до Мексика на запитання президента Калеса, щоб розглянути стан мексиканських залізниць. Торнтон перебув деякий час у Мексика і по скінченню своєї місії повернув до Канади.

Зараз після його повороту римо-католицький єпископ з Лондону, Онт., М. Ф. Фаллон, оголосив відкритий лист до прем'єра Мекензі Кінга, в якому гостро осуджує канадський уряд за дозволення Торнтону виїхати до Мексика в залізничних справах.

Тон листа є дуже грубий і лайливий, що ніяк не лише достойникові хоч-би й католицької церкви. Єпископ з ніною на устах нападає на мексиканський уряд за нимне переслідування католиків у Мексика і між иншим називає уряд Калеса "грабіжниками й убійниками".

У відповідь на такий лайливий "відкритий лист" прем'єр Кінг дав заяву до преси, що уряд Канади не мав більше до діла з прийняттям запитання Торнтон від мексиканського уряду, ніж уряд Злучених Держав мав до діла з прийняттям

запитання Ліндбергом від того-ж самого уряду, себто мексиканського уряду.

Дальше прем'єр Кінг заявив, що Торнтон, перед прийняттям запитання, повідомив про своє бажання й намір відвідати Мексика, якщо канадський уряд не буде мати нічого проти того. Уряд заявив супроти Торнтон таке саме становище, як був би заявив, у тих самих обставинах, супроти президента всякої іншої залізниці в Канаді.

При цім Кінг заявив, що канадський уряд стоїть за найбільш приязними взаєминами між Канадою а Мексиком. Сам Генрі Торнтон, запитаний, чи не має що сказати з приводу "відкритого листа" католицького єпископа Фаллона до прем'єра Кінга, заявив, що їздив до Мексика на запитання мексиканського уряду, щоб допомогти народів Мексика й певним иншим інтересам у розв'язці залізничної проблеми в тій країні, а також у той сам час зробити все, що він міг, як Канадцель, в інтересах доброзичливости між обома народами.

Не можна переочувати, сказав Торнтон, що канадський інтереси вже мають значні ставки в бізнеса Мексика.

МЕКСИКАНСЬКИЙ КОНСУЛЬ ВІДПОВІДАЄ НА ЛИСТ ЄПИСКОПА.

На відкритий лист римо-католицького єпископа Фаллона в Лондон, Онт., до прем'єра Мекензі Кінга, в якому єпископ називає уряд Мексика "грабіжниками й убійниками", відзався також мексиканський консуль у Торонті, Л. Медіна Баррон.

Він видав для преси заяву, в якій каже, що "не дивлячись спротивові римо-католицького єпископа, який є опертий на сніпм гніві й упередженню. Одинокі жерела інформації, які він (єпископ) має, є, розуміється, католицькі, жерела, і він є кілька тисяч миль від місця акції", себто Мексика.

"Крім цього", каже дальше консуль, "нінішня римо-католицька церква є та сама, що завела інквізицію в Мексика в часі еспанської перемоги, для мучення й убивства протестантів та всіх інших, що не йшли за її системою релігії."

"Тепер він (єпископ) пробує обороняти не релігійну свободу, бо мексиканський уряд запевняє свободу для всіх родів релігій чи сект, але дуже неусправедливлені привілеї, які через довгі століття мала римо-католицька церква в країнах латинської Америки."

"Я певний, що сер Генрі

Торнтон і всі поважані Канадці, що були в Мексика, мають зовсім иншу опінію й точні інформації про так зване релігійне питання в тій країні.

"Римо-католицька церква зробила багато проваганди проти мексиканського уряду, однак помімо того щільний світ знає, що римо-католицька церква через багато століть була перешкодою для розвитку й поступу латинсько-американських країн з огляду на відцільованні обскурантизму, щоб тримати маси в рабстві, щоб можна було їх ліше визискувати, замість навчати чистих принципів релігії."

"Мексиканський уряд робить старання звільнити маси від цього стану й усувати всі перешкоди до розвитку умів народних мас."

"Римо-католицька церква пробувала поваляти уряд Мексика, уживаючи політичних і матеріальних інтриг, і провалилася з цім. Я певний, що як-би єпископ Фаллон і його приятелі пустилися на дурний замір повстати проти канадського уряду, то уряд мав би повне право й силу здержати їх таксамо, як Мексика поступила з католицькими фанатиками моєї країни."

ФРАНЦІЯ ПІДПИШЕ УГОДУ З С.Р.С.Р.

ПАРИЖ, 14. грудня. — По засіданню ради міністрів показалося, що протягом кількох слідуючих місяців Франція підпише два важні договори. Один з них буде договір про взаємний ненапад з Радянським Союзом, а другий — договір приязни з Італією.

Новий радянський амбасадор Довгалевський, ще незадовго приїде до Парижа, роз-

почне переговори в справі першого договору, який буде гарантувати мир і встановити мирові суди у всіх справах, що дотикають балтійські країни й Польшу в їх відносинах з Радянським Союзом.

Довгалевський привезе також зі собою проект радянсько-французької торговельної угоди й офірту поладження справи царських долів.